

ARIADNE (1)

Een genealogisch informatiesysteem voor de V.V.F.

Vanaf begin 1993 zal in het V.V.F.-Centrum voor Familiegeschiedenis te Merksem - Antwerpen, in het Gewestelijk V.V.F.-Centrum voor Familiekunde te Oostende en in het Documentatiecentrum te Melle een identieke personal computer opgesteld worden, waarop talrijke genealogische gegevens in zo ruim mogelijke zin samengebracht zijn om geraadpleegd te kunnen worden. De computers zijn bedoeld voor consultatie door de bezoekers van het Centrum tijdens alle openingsuren. De realisatie hiervan is het resultaat van één van de vele projecten van de groep V.V.F.-Genealogie & Computer. De financiering gebeurde op fifty-fifty basis met V.V.F.-Nationaal.

Op de computer werden reeds talrijke gegevensbestanden samengebracht. Tot de grootste behoren de Genealogische Databank van V.V.F.-Genealogie & Computer en de Totaalindexen per arrondissement van de Klappers van de Parochieregisters. Maar ook een Amerikaanse Databank met "wie heeft wat" is er te raadplegen. Ook vindt men er uitgebreide bibliografische informatie betreffende boeken over genealogie, heraldiek en plaatselijke geschiedenis, niet alleen in de Nationale V.V.F.-Bibliotheek, maar ook deze die te vinden is in enkele tientallen andere bibliotheken. Men vindt er ook informatie over genealogische verenigingen en archieven in binnen- en buitenland. Naamindices en inhoudstafels van diverse genealogische tijdschriften kunnen ook doorzocht worden. Daarnaast vindt men ook allerlei hulpdocumenten en programma's met betrekking tot de hulpwetenschappen van de geschiedenis van belang voor genealogen.

Het voorgaande is slechts een opsomming van enkele zaken die er in de eerste versie op te raadplegen zijn. Voor een volledig overzicht van wat er in deze eerste versie te raadplegen valt verwijzen we naar de menu's die we in het volgende nummer van Vlaamse Stam zullen publiceren.

Bijzondere aandacht werd besteed aan de gebruiksvriendelijkheid waarmee een bezoeker van de leeszaal zichzelf toegang kan geven tot de computer om die informatie te raadplegen. Het is voldoende de personal computer onder stroom te brengen, om — na enkele seconden wachten — automatisch in het openingsscherm van het Genealogisch Informatie Systeem te komen. Men hoeft geen enkel computerprogramma te kunnen gebruiken om toegang te hebben tot de informatie. Alles verloopt immers volgens een eenvoudig menu-systeem. Uit een reeks keuzes selecteert men de gewenste keuze, drukt op de "Enter" toets en de corresponderende informatie verschijnt op het scherm. Uitgebreide teksten kunnen doorbladerd worden en men kan erin gaan opzoeken. En hebt U toch nood aan een geheugensteuntje, dan vindt U in een bijhorende ringmap het essentiële van wat U moet weten voor het raadplegen, nog eens samengevat op papier.

De gebruiksvriendelijkheid moet het mogelijk maken dat U na enkele malen proberen, in staat bent zelfstandig Uw weg te vinden naar de informatie die U interesseert, zonder dat U moet afspreken of wachten op iemand die het voor U gaat opzoeken. Gebruikers kunnen dan ook tijdens de openingsuren zelf de PC onder stroom brengen en meteen beginnen raadplegen. Voor het maken van een afdruk van het scherm op A4 papier is een inktstraal afdrucker voorzien.

(1) Ariadne, dochter van koning Minos van Kreta, gaf Theseus een kluwen wol, die hij in zijn zoektocht in het Labyrint afwond, om na het doden van de Minotaurus, zijn weg terug te vinden, (= draad van Ariadne). Het Genealogisch Informatie Systeem moet gebruikers toelaten zelfstandig hun weg te vinden door een veelheid van genealogische informatie.

Door de beschikbaarheid van een identieke computer met identiek dezelfde informatie te Merksem, Oostende en Melle is de informatie ook geografisch goed verspreid, zodat U zich niet al te verre verplaatsingen moet getroosten.

Naast de raadpleging van genealogische informatie is er ook een zeer uitgebreide collectie van genealogische programma's en hulpprogramma's op de computer aanwezig (25 Megabyte groot). Het gaat om programma's die zogenaamd "Public Domain" of "Shareware" (2) zijn en die dus op volstrekt legale wijze mogen gekopieerd worden. U kan dan ook uit deze collectie kopiëren wat U wilt. Deze collectie wordt regelmatig uitgebreid met nieuwe programma's of nieuwe versies van programma's.

Deze collectie is uiteraard wel volledig gescheiden van de andere programma's, gegevensbestanden en documenten die U als informatie op het scherm kunt raadplegen en die niet bedoeld zijn voor kopiëren.

Ariadne is natuurlijk geen statisch systeem, het moet verder aangevuld worden met alle beschikbare gegevensbestanden met genealogische informatie. Ideaal zou zijn wanneer ook de inventarissen, naamindexen en inhoudstafels van tijdschriften, enz. van de vele kleine en grote genealogische bibliotheken die er in de V.V.F.-afdelingen aanwezig zijn op de PC's in de drie Centra zouden te raadplegen zijn. Ten behoeve daarvan loopt op dit ogenblik een vergelijkend onderzoek van goedkope Nederlandstalige bibliotheekprogramma's.

Gegevensbestanden die door afdelingen of individuele genealogen opgebouwd werden kunnen op deze systemen ter raadpleging beschikbaar gesteld worden. Zuiver persoonlijke genealogieën worden reeds verscheidene jaren op naam, jaartallen en plaatsen geïndexeerd in de Genealogische Databank van V.V.F.-Genealogie & Computer (zie Vlaamse Stam, mei 1992, gele blz. p. *88-*89). Maar ook allerlei reeds via computer bewerkte bronnen zijn hier op hun plaats. Wij nodigen dan ook iedereen uit, die bereid is zijn op computer bewerkte bronnen ter raadpleging aan te bieden op deze PC's met ons contact op te nemen: V.V.F.-Genealogie & Computer, Centrum voor Familiegesciedenis, Van Heybeeckstraat 3, B 2170 Merksem, t.a.v. P. Donche. Wij kunnen gegevens in alle genealogische programma's verwerken. Op de PC's worden gegevensbestanden evenwel slechts in een programma-onafhankelijke vorm gepresenteerd zodat niemand zich uitgesloten hoeft te voelen op basis van het genealogisch programma dat hij zelf thuis gebruikt.

Doordat de drie PC's beveiligd zijn tegen ongewenst kopiëren, kan de garantie geboden worden aan de auteur dat zijn werk niet te grabbel gegooid wordt. Dit aspect van beveiliging is reeds een belangrijk argument gebleken, dat de doorslag gegeven heeft voor de bereidheid van andere organisaties om hun gegevens op deze computers raadpleegbaar te stellen voor de V.V.F.-leden.

Wij hopen dan ook dat de vele V.V.F.-leden hun bijdrage zullen leveren om Ariadne zo maximaal mogelijk uit te bouwen tot nut van het hele genealogisch onderzoek van alle leden. Ook rekenen we op de medewerking van alle andere organisaties, die over gegevensbestanden beschikken die raadpleegbaar mogen gesteld worden en die genealogen in Vlaanderen kunnen interesseren. De technische mogelijkheden zijn gerealiseerd, het Genealogisch Informatie Systeem is operationeel, het is nu aan de genealogen en de organisaties om hun bijdrage te leveren teneinde het systeem maximaal verder te kunnen uitbouwen.

P. DONCHE

(2) "Public Domain" is programmatuur, waarvan de auteur expliciet te kennen heeft gegeven dat hij geen enkel auteursrecht neemt en iedereen toelaat het programma onbepert te kopiëren. "Shareware" is programmatuur waarvan de auteurs wel auteursrechten op hun creatie genomen hebben, maar expliciet toelating geven tot het kopiëren en doorgeven. Dit moet een geïnteresseerde computergebruiker toelaten het product eerst rustig bij hem thuis te kunnen uitproberen. Wanneer het product hem bevalt en hij besluit het op regelmatige basis te gaan gebruiken, dan verwacht de producent dat de persoon zich registreert als regelmatige gebruiker en een vergoeding betaalt.